

บทที่ 7

สรุป

การศึกษาพฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. รวบรวมพืชที่ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงใช้ประโยชน์ได้ 115 ชนิด จัดเป็นพืชใบเลี้ยงคู่ 89 ชนิด พืชใบเลี้ยงเดี่ยว 19 ชนิด และเฟิร์น 7 ชนิด สามารถจำแนกตามกลุ่มการใช้ประโยชน์เป็น 5 กลุ่ม คือ พืชสมุนไพร 51 ชนิด พืชอาหาร 42 ชนิด พืชก่อสร้างและทำเครื่องใช้ 10 ชนิด พืชใช้ประโยชน์อื่นๆ 20 ชนิด และพืชมีพิษ 3 ชนิด
2. สัมผัสพบพืชที่เป็นพืชประจำถิ่นของประเทศไทย 2 ชนิด คือ *Sauropus thyrsoiflorus* และ *Combretum procusum*

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การศึกษานี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปและชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในประเทศไทยได้มากขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การศึกษาพฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในครั้งนี้ พบพืชหลายชนิดที่ช่อดอกมีความสวยงาม เหมาะที่จะส่งเสริมให้เป็นไม้ประดับได้ เช่น

- *Bauhinia ornata* ช่อดอกสีขาว ขนาดค่อนข้างใหญ่ เห็นได้ชัดเจน มีกลิ่นหอมมาก จะออกดอกเรียงมาตามความยาวของเถาและเจริญเติบโตได้ดีในที่โล่ง สามารถนำมาปลูกประดับตามรั้วได้

- *Clerodendrum wallichii* ช่อดอกสีขาว ห้อยลง มีความยาวพอสมควร สามารถปลูกเป็นไม้กระถาง หรือเป็นไม้พุ่มประดับตามบ้าน

- *Uraria crinita* ช่อดอกทรงกระบอกยาว สีชมพู ต้นสูงประมาณ 1 เมตร แต่ส่วนมากสูงประมาณ 30 ซม. ก็สามารถออกดอกได้ จึงเหมาะที่จะปลูกเป็นไม้กระถาง ปัจจุบันมีใช้อยู่บ้างแต่ยังไม่แพร่หลาย จึงควรมีการส่งเสริมมากขึ้น

- *Buddleja asiatica* ช่อดอกสีขาว มีกลิ่นหอม เหมาะที่จะใช้ปลูกประดับเป็นไม้หอมอีกชนิดหนึ่ง

- *Floscopa scandens* พืชล้มลุก ทอดนอน ช่อดอกสีชมพูอ่อนถึงเข้ม ในธรรมชาติพบตามริมลำธาร เหมาะที่จะนำมาใช้จัดสวนน้ำ

- *Doryopteris ludens* เฟินราชินี ลักษณะของแผ่นใบ มี 2 แบบ แต่ละแบบมีความสวยงามแตกต่างกันไป มีขนาดพอเหมาะที่จะปลูกไว้ในกระถาง

- *Sauropus thyrsoiflorus* ช่อดอกยาว สีแดง มีกลิ่นหอม ต้นสูงประมาณ 1 เมตร เจริญในที่ร่ม ช่อดอกสวยแต่เนื่องด้วยออกดอกที่โคนต้น อาจจะไม่สะดุดตาเหมือนดอกไม้ทั่วไป นอกจากนั้นพืชชนิดนี้เป็นพืชประจำถิ่นของไทย ซึ่งขณะนี้มีรายงานว่าพบใน 3 จังหวัดเท่านั้น จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาสภาพแวดล้อมในการเจริญเติบโตที่เหมาะสม ส่งเสริมการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย เพื่อเป็นการอนุรักษ์พืชชนิดนี้ไว้

2. พื้นที่ศึกษา บริเวณป่าละอูน้อย ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน มีศักยภาพในการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศนี้ได้ ทั้งนี้เพราะชาวกะเหรี่ยงที่อยู่ในพื้นที่นี้ยังมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย และบริเวณนี้มีน้ำตก ป่าละอูน้อย ซึ่งชาวกะเหรี่ยงจะใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ มีสภาพป่าที่สมบูรณ์ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพราะปัจจุบันแม้จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติแวะเข้ามาชม มาถ่ายรูป วิถีชีวิตกะเหรี่ยงอยู่บ้าง แต่ก็เข้ามาเฉพาะบริเวณป่าละอูน้อย ทั้งนี้เพราะส่วนป่าละอูน้อยอยู่ห่างไกลออกไป และการเดินทางต้องผ่านลำธารหลายครั้ง ดังนั้นทางอุทยานแห่งชาติควรทำแผนการจัดการที่เหมาะสมเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

3. ประเพณีไหว้พระจันทร์ ซึ่งเป็นประเพณีที่ปฏิบัติกันมาช้านานในหมู่คนกะเหรี่ยงกำลังอยู่ในภาวะใกล้สูญหายไป ดังนั้นทางหน่วยราชการอำเภอหรือจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการอนุรักษ์ประเพณีนี้ไว้ และมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกได้รู้จักกันอย่างกว้างขวาง และเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจเข้ามาร่วมงาน

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยของประเทศควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้ทั้งภาครัฐและประชาชนทั่วไปมีทัศนคติที่ดีต่อชาวกะเหรี่ยงและกะเหรี่ยงทั่วประเทศ ถึงแม้จะคนละเชื้อชาติ แต่ก็ยังเป็นพลเมืองไทย และหลายคนกำลังได้รับพิจารณาให้ได้รับสัญชาติไทย ดังนั้นจึงควรปฏิบัติต่อคนกะเหรี่ยงเหมือนคนไทยทั่วไป ไม่ควรดูถูกเหยียดหยาม ทั้งนี้เพราะจะทำให้ชาวกะเหรี่ยงรู้สึกอับอาย และพยายามที่จะพัฒนาวิถีชีวิตให้เหมือนกับคนไทย ซึ่งอาจส่งผลให้ภูมิปัญญากะเหรี่ยง-กะเหรี่ยงด้านต่างๆ สูญหายไป

5. นอกจากชาวกะเหรี่ยงที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์แล้ว ยังมีชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มเครือญาติกัน มีความสัมพันธ์กันมาตั้งแต่อดีต และยังไม่ได้รับการศึกษาทางด้านพฤกษศาสตร์พื้นบ้านหรือภูมิปัญญาด้านใดมาก่อน ดังนั้นในอนาคตควรมีการศึกษาเกี่ยวกับชาวกะเหรี่ยงในกลุ่มนี้ ซึ่งได้แก่ กลุ่มบ้านโป่งลึก และบ้านป่าแดง